

בש"פ 8554/19 - מוחמד סובח נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 8554/19

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

העורר: מוחמד סובח

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (השופט נ' סילמן) במ"ת 4389-12-19 מיום 18.12.2019

תאריך הישיבה: ב' בטבת התש"ף (30.12.2019)

בשם העורר: עו"ד אולג פרגין

בשם המשיבה: עו"ד עודד ציון

החלטה

1. ערר לפי סעיף 53 לחוקסדרהדיןפלילי (סמכויותאכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוקהמעצרים) על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (השופט נ' סילמן) במ"ת 4389-12-19 מיום 18.12.2019, המורה על מעצר העורר עד לתום ההליכים נגדו.

2. ביום 2.12.2019 הוגש לבית המשפט המחוזי בחיפה כתב אישום נגד העורר המייחס לו עבירות של שוד בנסיבות מחמירות והתפרצות לבית מגורים בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 402(ב) ו-406(א) יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין התשל"ז-1977. על פי עובדות כתב האישום, ביום 2.10.2019 לפנות בוקר, לאחר שקשרו קשר מבעוד מועד, פרצו העורר ואחר שזהותו לא ידועה לבית המתלוננת, ילידת שנת 1944 שבאותה העת ישנה בחדרה. העורר או האחר

תלשו בחוזקה שני צמידי זהב שענדה המתלוננת, ובהמשך לכך העורר או האחר ניסו לחנוק אותה בעזרת שמיכה שהייתה במקום, אולם לאחר שהחלה לצעוק נמלטו השניים מהמקום כשהשלל שנטלו בידם.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המדינה בקשה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו. בבקשה נטען כי בידי המדינה תשתית ראייתית נרחבת לביסוס המיוחס לעורר בכתב האישום, ובכלל זה תיעוד ממצלמת אבטחה של בית שכן ועדויות המזהות את העורר בצילומי האבטחה וכן עדות המזהה את קולו של העורר בצילומים, הודעות של 11 נחקרים שקושרות את העורר למיוחס לו, הודעת נפגעת העבירה, דו"חות משטרה ותוצרים רבים של האזנות סתר שבוצעו במסגרת החקירה.

4. בהחלטתו מיום 18.12.2019 סקר בית המשפט המחוזי באריכות ובפירוט את התשתית הראייתית נגד העורר (פסקאות 12-47 להחלטה) והגיע למסקנה כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית לביסוס האישומים נגד העורר. בית המשפט דחה את האפשרות לחלופת מעצר, לרבות חלופה של מעצר בפיקוח אלקטרוני, וזאת נוכח המסוכנות העולה מהעבירות המיוחסות לעורר, כמו גם מעברו הפלילי של העורר ומפעילותו לשיבוש הליכי החקירה. לפיכך הורה בית המשפט על מעצר העורר מאחורי סורג ובריח עד לתום ההליכים נגדו. בהחלטתו דחה בית המשפט גם את טענת העורר לאכיפה בררנית נגדו לעומת האדם הנוסף שהשתתף בשוד ושזהותו לא ידועה, וזאת משלא הוכחה כל שרירות בהחלטה נוכח ההבדל בתשתית הראייתית.

5. עתה מונח לפניי עררה העורר המופנה הן נגד קביעת בית המשפט בדבר קיומן ועוצמתן של ראיות לכאורה, והן נגד החלטת בית המשפט על מעצר העורר עד תום ההליכים תוך דחיית האפשרות לחלופת מעצר.

אשר לקיומן של ראיות לכאורה, נטען כי אמנם קיימות ראיות הקושרות את העורר לאירוע, אך נטען כי מדובר בראיות שמשקלן נמוך במידה המצדיקה חלופת מעצר. אשר לאפשרות לחלופת מעצר, נטען כי שגה בית המשפט קמה עת קבע, ללא בחינה על ידי שירות המבחן, כי לא ניתן להפחית את מסוכנות העורר והחשש לשיבוש הליכים באמצעות חלופת מעצר.

6. בדיון לפניי חזר בא כוח העורר על עיקרי טענותיו בערר, תוך שהודגש כי עיקר טענתו לענין הראיות אינה להעדר ראיות לכאורה אלא לעוצמתן. נטען כי הראיות בדבר זיהוי העורר הן חלשות, בהעדר ראיות ישירות נגד העורר, וכי גם בהאזנות הסתר שבוצעו לשיחות העורר אין הודאה של העורר בעבירות אלא אך "התעניינות" בפרשה. לטענת העורר מדובר אמנם בעבירה חמורה אך לא באירוע המערב אלימות חמורה. עקב כך ולאור חולשת הראיות אליבא דידו, לא הייתה הצדקה לשלילת בחינה של חלופת מעצר, לרבות בדרך של מעצר בפיקוח אלקטרוני. כן נטען כי למרות טענותיה לענין זה, המדינה בחרה שלא להאשים את העורר בעבירות של שיבוש הליכי משפט והטרדת עד.

בא כוח המדינה חלק על טענת העורר בדבר חולשה ראייתית. נטען כי הראיות מבססות היטב את זיהוי של העורר כמי שהשתתף באירוע השוד, כעולה ממכלול הראיות, לרבות האזנות הסתר המצביעות שכל עיסוקו על העורר לאחר השוד התמקד באירוע ובניסיונות לשיבוש הליכים ואיום על עדים. כן צוין כי לעורר עבר פלילי, לרבות בעבירות דומות.

7. לאחר עיון בטיעוני באי כוח הצדדים ולאחר שבחנתי את עיקרי חומר הראיות בתיק, הגעתי לכלל מסקנה כי בכל הנוגע לקיומן של ראיות לכאורה, דין הערר להידחות.

8. בהתאם ל[] לחוק המעצרים, בשלב בו מתבקש מעצר נאשם עד לתום ההליכים נגדו, יבדוק בית המשפט האם הראיות הגולמיות שבידי התביעה מקימות סיכוי סביר להוכחת אשמתו לאחר קיום הליך הוכחות. בשלב המעצר נדרש בית המשפט לבחון האם יש בראיות פוטנציאל להרשעת הנאשם בתום ההליך המשפטי (בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133, 145 (1996)). בית המשפט אינו נדרש בשלב זה לעמוד על משקלן של הראיות ומהימנות העדים, בחינה השמורה להליך העיקרי, אלא עליו לבחון האם קיים סיכוי סביר שעיוודן של הראיות הגולמיות במהלך המשפט יוביל לביסוס אשמת הנאשם מעל לספק סביר (בש"פ 8311/13 אברמוב נ' מדינת ישראל, פסקאות 20-21 (19.12.2013)). אף ראיות נסיבתיות, נפסק, עשויות לבסס תשתית לכאורית למעצר עד תום ההליכים, מקום שהן מצטברות לכדי מסכת ראייתית רצופה שיש בה פוטנציאל להרשעה, ושהסברי הנאשם אינם מחלישים את "התרחיש המפילול" העולה ממנה (בש"פ 3484/14 מדינת ישראל נ' חיימוב (22.5.2014); בש"פ 898/15 עזיז נ' מדינת ישראל (19.2.2015)).

בצד זאת נפסק, כי מקום בו קיים כרסום של ממש בפוטנציאל הראייתי הגלום בראיות בשלב הלכאורי, על בית המשפט לשקול אם להימנע כליל ממעצר או להסתפק בשחרור הנאשם לחלופת מעצר (בש"פ 2607/10 פניאן נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (18.4.2010); בש"פ 352/11 ברי נ' מדינת ישראל, פסקאות 7 ו-9 (25.1.2011)).

9. בענייננו, כפי שקבע בצדק בית המשפט המחוזי לאחר סקירה מפורטת של הראיות, קיימת תשתית ראייתית העונה על הדרישה לראיות לכאורה לביסוס האישומים נגד העורר, ובכלל זה תיעוד ממצלמת אבטחה, עדויות המזהות את העורר בצילומי האבטחה וכן עדות המזהה את קולו של העורר בצילומים, הודעות של נחקרים שונים הקושרות את העורר למיוחס לו, הודעת נפגעת העבירה, דו"חות משטרה ותוצרים של האזנות סתר.

איני סבור גם כי יש חולשה בולטת או כרסום של ממש בפוטנציאל הראייתי של הראיות לכאורה נגד העורר, ועל כן דין הערר בכל הנוגע לראיות לכאורה להידחות. למעשה, גם בא כוח העורר אינו חולק על קיום ראיות לכאורה אלא על משקלן, וזאת כאמור בעיקר לענין הצידוק בבחינת חלופת מעצר. ולכן אפנה כעת.

10. משנקבע קיומן של עילת מעצר סטטוטורית וראיות לכאורה לביסוס כתב האישום, על בית המשפט לבחון האם לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של חלופת מעצר, או בדרך של מעצר בפיקוח אלקטרוני, שפגיעתם בחירות הנאשם קטנה יותר, בין היתר בסיוע תסקיר מעצר של שירות המבחן.

אכן, בית המשפט מוסמך ורשאי, במקרים מתאימים, להחליט על מעצר הנאשם אף ללא תסקיר מעצר, אם השתכנע כי חלופת מעצר לא תסכון (בש"פ 51/10 אקרמן נ' מדינת ישראל (13.1.2010); בש"פ 1795/15 גרובר נ' מדינת ישראל (1.4.2015); בש"פ 2374/15 מדינת ישראל נ' פלוני (22.4.2015)). ברם, לא בנקל יחליט בית המשפט

על מעצר ללא בחינת חלופות באמצעות תסקיר מעצר.

11. אמנם, נוכח מהות העבירות המיוחסות לעורר ונסיבות ביצוען, כמו גם עברו הפלילי המכביד של העורר בעבירות דומות והניסיונות מצדו לשיבוש הליכי החקירה, לא בנקל יעלה בידו לשכנע כי ניתן להסתפק בחלופת מעצר או במעצר בפיקוח אלקטרוני. ברם, איני סבור כי יש בכך כדי להצדיק להימנע מלכתחילה מעריכת תסקיר מעצר, אשר נועד לסייע לבית המשפט להגיע להחלטה אם ניתן להשיג את תכלית המעצר בדרך שפגיעתה בחירות פחותה. הדגש הוא על ההליך הדיני, ואין בכך משום נקיטת עמדה לגוף הענין בשאלת אפשרות של חלופת מעצר כאמור, כאשר בסופו של יום שיקול הדעת וההחלטה מסורים לבית המשפט.

12. אשר על כן אני דוחה את הערר, אך לצד זאת אני מורה כי ייערך תסקיר מעצר בעניינו של העורר, אשר יוגש לבית המשפט המחוזי עד ליום 13.2.2020, ובית המשפט ישוב ויבחן את עניינו של העורר ויחליט כהבנתו.

ניתנה היום, ג' בטבת התש"פ (31.12.2019).

ש ו פ ט